

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžo/42/2016
Identifikačné číslo spisu: 1011200661
Dátum vydania rozhodnutia: 28.03.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1011200661.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a z členiek senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Eriky Čanádyovej, v právnej veci žalobcov: 1/ Ing. Y. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. V. XX, O., 2/ Ing. X. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. V. XX, O., právne zastúpených X.. Martou Vícenovou, advokátkou so sídlom Záhorácka 5478/15B, Malacky, proti žalovanému: Okresný úrad Bratislava, so sídlom Tomášikova 46, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 24. januára 2011, č. A-2011/0722-DLD, o odvolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 6. mája 2014, č. k. 3S/68/2011-160, v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Bratislave z 11. februára 2016, č. k. 3S/68/2011-174, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo 6. mája 2014, č. k. 3S/68/2011-160, v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Bratislave z 11. februára 2016, č. k. 3S/68/2011-174, p o t v r d z u j e .

Účastníkom konania náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Konanie na krajskom súde

Krajský súd v Bratislave (ďalej v texte len „krajský súd“) rozsudkom zo 6. mája 2014, č. k. 3S/68/2011-160 (ďalej v texte len „napadnuté rozhodnutie“ a „rozhodnutie krajského súdu“), podľa § 250j ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobcovia domáhali preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 24. januára 2011, č. A-2011/0722-DLD (ďalej v texte len „rozhodnutie žalovaného“), ktorým Krajský stavebný úrad v Bratislave zmenil rozhodnutie Mestskej časti Bratislava - Staré Mesto z 23. júna 2010, č. j. 689/2008/27905/2010/URS/Vás/K-107 tak, že do výrokovej časti rozhodnutia doplnil medzi ustanovenia

právnych predpisov, podľa ktorých prvostupňový správny orgán rozhodol aj ustanovenie § 90 stavebného zákona, doplnil znenie podmienky č. 1 výrokovej časti rozhodnutia o nasledovnú vetu „Projektová dokumentácia pre odstránenie nepovolenej stavby musí obsahovať aj vyhodnotenie vplyvu odstránenia stavby na stabilitu príľahlého svahu a komunikácie a návrh opatrení, ktorými sa v prípade potreby, respektíve nepredvídateľných okolností zabezpečí stabilita príľahlého svahu a komunikácie.“ a vo výrokovej časti rozhodnutia, v podmienke 2. zmenil lehotu určenú na odstránenie stavby z pôvodných 60 dní na 150 dní od právoplatnosti rozhodnutia. V ostatných častiach žalovaný ponechal rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa nezmenené a v platnosti. Neúspešným žalobcom krajský súd aplikujúc § 250k ods. 1 OSP náhradu trov konania nepriznal.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku poukázal na ustanovenia § 244 ods. 1 a ods. 2 OSP, § 88 ods. 1 písm. b/ a § 88a ods. 1, ods. 2 a ods. 6 písm. a/ stavebného zákona a skonštatoval, že v danej veci bolo úlohou krajského súdu preskúmať postup správnych orgánov v správnom konaní a ich vydané rozhodnutia, a to rozhodnutie žalovaného A-2011/0722-DLD z 24. januára 2011 a rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa č. 689/2008/27905/2010/ORS/Vas/K-107 z 23. júna 2010.

Krajský súd ďalej poznamenal, že žalobcovia v žalobe uviedli tieto námietky: nesúlad s platnou územnoplánovacou dokumentáciou, tvrdia, že predložili kvalifikovanú žiadosť o dodatočnú legalizáciu stavby aj so stanoviskami, že ich prvostupňový správny orgán nepoučil, ako správne majú podať návrhy na zmenu územného plánu a rozpor s verejným záujmom. Tieto isté námietky uviedli v odvolaní proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 24. júla 2012.

Krajský súd po preskúmaní spisového materiálu a administratívneho spisu žalovaného dospel k záveru, že neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zrušenie napadnutého rozhodnutia žalovaného. Žalovaný sa vo svojom rozhodnutí vysporiadal so všetkými námietkami žalobcov, ktoré uviedli vo svojom odvolaní. Správne zistil skutkový stav. Krajský súd sa stotožnil s právnym záverom žalovaného, že žalobcovia nepredložili stavebnému úradu kvalifikovanú žiadosť o dodatočné povolenie stavby, ani požadované doklady, ktorými by preukázali súlad stavby s verejnými záujmami. Všetky podklady, ktoré sa nachádzajú v administratívnom spise preukazujú, že navrhovaná stavba je v rozpore s verejnými záujmami reprezentovanými predovšetkým záväznými regulatívmi platnej územnoplánovacej dokumentácie. V sektore, kde bola postavená nelegálna stavba je možné umožniť rekonštrukciu a dostavbu existujúcich objektov tak, aby výsledná zastavanosť nebola väčšia ako 0,35 a výška objektov neprevýšila okolitú zástavbu. Index zastavanosti v danej veci je 0,64, čo je výrazné prekročenie záväzného regulatívu, čo nespochybnili ani žalobcovia.

Ďalej krajský súd uviedol, že z administratívneho spisu vyplýva, že žalobcovia mali dostatok času na zadováženie požadovaných dokladov, a to od roku 2004, kedy požiadali o vydanie dodatočného stavebného povolenia. Stavebný úrad už 14. októbra 2005 vydal rozhodnutie č. SU-2004,05/10636,80032-K/135-So, ktorým nariadil podľa § 88 ods. 1 písm. b/ stavebného zákona vlastníčkovi stavby - žalobcom odstránenie jednopodlažného administratívneho objektu. Od tohto rozhodnutia žalobcovia vedeli, aké doklady majú stavebnému úradu predložiť, aby zlegalizovali jednopodlažný administratívny objekt. Dôkazné bremeno preukázať, že ďalšia existencia nepovolenej stavby nie je v rozpore s verejnými záujmami, spočíva na stavebníkovi, keďže on je tým subjektom, ktorý porušil zákon. Verejným záujmom sa v tejto súvislosti rozumie súlad s platnou územnoplánovacou dokumentáciou, záujmy chránené osobitnými zákonmi, všeobecne záväznými vyhláškami, záväznými časťami technických noriem. Ak stavebníci v stanovenej lehote nepredložia kvalifikovanú žiadosť o dodatočné povolenie stavby, doklady na preukázanie súladu stavby s verejnými záujmami, alebo tieto doklady síce predložia, ale na ich podklade sa preukáže rozpor stavby s verejnými záujmami, stavebný úrad nariadi v zmysle § 88a stavebného zákona odstránenie stavby.

Vzhľadom na uvedené krajský súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že správne orgány dostatočne zistili skutkový stav veci a tento aj po právnej stránke správne posúdili. Napadnuté rozhodnutie a postup žalovaného bol podľa krajského súdu z pohľadu žalobných dôvodov v súlade so zákonom a námietky žalobcov, podľa krajského súdu, neodôvodňovali zrušenie napadnutého rozhodnutia žalovaného a

správneho orgánu prvého stupňa.

II.

Odvolanie žalobcov

Žalobcovia podali v zákonnej lehote prostredníctvom advokátky proti rozhodnutiu krajského súdu odvolanie, v ktorom sa domáhali, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie krajského súdu zmenil tak, že žalobe vyhovie a žalovaného zaviazhe k náhrade trov konania.

V podanom odvolaní žalobcovia uviedli, že v odôvodnení svojho rozhodnutia krajský súd opakovane uvádza, že žalobcovia mali dostatok času podať kvalifikovanú žiadosť o vydanie dodatočného stavebného povolenia a dostatok času zabezpečiť požadované podklady, taktiež, že stavebníci nepodali kvalifikovanú žiadosť a ich konanie bolo v rozpore s verejným záujmom, ktorý je v tomto prípade reprezentovaný výlučne platnou územnoplánovacou dokumentáciou.

Podľa žalobcov sa krajský súd nevysporiadal so všetkými námietkami žalobcov. Žalobcovia poukazovali na nesúlad rozhodnutia žalovaného s platnou územnoplánovacou dokumentáciou. Sám správny orgán porušuje svoje „záväzné pravidlá“. Žalobcovia v žalobe uvádzajú podrobne všetky skutočnosti potvrdzujúce vyššie uvádzané tvrdenia. Je preto prinajmenšom sporné a pochybné dovoľávať sa verejného záujmu v tomto prípade. Verejný záujem má byť daný paušálne, a nie posudzovaný individuálne len v niektorých prípadoch. Porušenie niektorých pravidiel nie je samozrejme skutočnosťou, ktorú možno ospravedlniť, ale je otázka, aký verejný záujem je poškodený, v akom rozsahu a či vykonaním napadnutého rozhodnutia nie je vykonaná podstatne vyššia škoda, ako tá, ktorá mala byť spôsobená rozporom s verejným záujmom.

K otázke podania kvalifikovanej žiadosti sa žalobcovia podrobne vyjadrili. Uviedli, že takúto žiadosť podali. Obsahovala všetky zákonom požadované náležitosti, okrem tej, ktorú im stavebný úrad odmietol vydať. Podľa žalobcov sa krajský súd nevysporiadal ani s námietkou žalobcov, že správny orgán mal žalobcov poučiť o možnostiach, ktorými je možné dosiahnuť zmenu v územnom pláne. Krajský súd sa nevysporiadal podľa žalobcov ani so skutočnosťou, že sám správny orgán priznáva porušenie regulatívu maximálnej zastavanosti. Aj tu by sa žiadalo odôvodnenie v spojení s porušením regulatívu zo strany správneho orgánu a verejným záujmom deklarovaným územnou plánovacou dokumentáciou. Svojím konaním správny orgán zneužíva svoje postavenie, keď v konkrétnych prípadoch akceptuje porušovanie územného plánu a v iných prípadoch sa odvoláva na rozpor s verejným záujmom. Takýmto konaním správneho orgánu je minimálne porušená zásada rovnosti účastníkov tak, ako to má na mysli § 4 ods. 2 správneho poriadku.

Ďalej žalobcovia uviedli, že im bolo krajským súdom doručené na vedomie vyjadrenie žalovaného bez výzvy na vyjadrenie sa k možnosti prejednávania veci bez nariadenia pojednávania. Žalobcovia toto vyjadrenie vzali na vedomie, oboznámili sa s výslovným nesúhlasom žalovaného, a preto sa odôvodnene domnievali, že krajský súd vo veci nariadi pojednávanie a umožní žalobcom tak konať pred súdom a hájiť svoje práva a právom chránené záujmy. Táto možnosť im bola konaním krajského súdu odňatá.

S poukazom na § 157 ods. 2 OSP a vzhľadom na uvádzanú argumentáciu považujú žalobcovia odôvodnenie rozsudku krajského súdu za nepresvedčivé. Právo na riadne odôvodnenie rozsudku patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu tak, ako to vyplýva aj z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Rovnako sa vyjadril aj Ústavný súd Slovenskej republiky k povinnosti súdov odôvodniť svoje rozhodnutia, jasne a zrozumiteľne dať odpovede na právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany.

III.

Vyjadrenie žalovaného k odvolaniu žalobcov

K podanému odvolaniu sa vyjadril žalovaný a uviedol, že k skutočnostiam uvádzaným v odvolaní proti rozhodnutiu krajského súdu sa už vyjadroval. Žalovaný považuje svoje rozhodnutie za zákonné a nepotrebuje zaujímať opätovné stanovisko k žalobcami uvádzaným skutočnostiam. Žalobcovia v podanom odvolaní proti rozhodnutiu krajského súdu neuviedli podľa žalovaného žiadne nové skutočnosti.

Ďalej žalovaný uviedol, že s namietanými skutočnosťami sa dostatočným a zákonným spôsobom vysporiadal vo svojom rozhodnutí a vyhodnotil ich ako nedôvodné, pričom zotrváva na svojom právnom názore, a rovnako krajský súd ich nevyhodnotil ako skutočnosti majúce za následok nezákonnosť napadnutého správneho rozhodnutia s potrebou jeho zrušenia.

Žalovaný považuje podané odvolanie za nedôvodné a navrhol, aby bolo rozhodnutie krajského súdu odvolacím súdom potvrdené.

IV.

Právny názor odvolacieho súdu

Podľa § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy, orgánov územnej samosprávy ako i orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb ako i fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy. Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 492 ods. 2 SSP preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutie krajského súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v žalobcami podanom odvolaní podľa § 212 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 492 ods. 2 SSP a postupom podľa § 250ja ods. 2 OSP v spojení s § 492 ods. 2 SSP bez nariadenia pojednávania, keď deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na webovom sídle odvolacieho súdu (www.nsud.sk) dospel k záveru, že odvolanie žalobcov nie je dôvodné.

Úlohou správneho súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa druhej hlavy piatej časti OSP je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúce vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 OSP).

Pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 veta prvá OSP). Preto v správnom súdnictve súd dokazovanie zásadne nevykonáva, vykonáva len také dokazovanie, ktoré je nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia, t. j. jeho rozsah je obmedzený účelom správneho súdnictva (§ 250i ods. 1 veta druhá OSP). Je to tak preto, že úlohou súdu v správnom súdnictve (prvostupňového ani

odvolacieho) nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov pri zisťovaní skutkového stavu dopĺňaním rozsiahleho dokazovania, ale preskúmať zákonnosť ich rozhodnutí, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy, t. j. preskúmať aj postup, ktorý predchádzal vydaniu týchto rozhodnutí s prihliadnutím na záväznosť zisteného skutkového stavu, ktorý tu bol v čase ich vydania.

Správny súd pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu v konkrétnej právnej veci sa v zásade obmedzí na otázku, či vykonané dôkazy, z ktorých správny orgán vychádza, nie sú pochybné, najmä kvôli prameňu, z ktorých pochádzajú alebo pre porušenie niektorej procesnej zásady správneho konania a ďalej na otázku, či vykonané dôkazy logicky robia vôbec možným skutkový záver, ku ktorému správny orgán dospel. Správny súd pri preskúmaní zákonnosti správneho rozhodnutia a postupu správneho orgánu posudzuje, či správny orgán aplikoval na predmetnú právnu vec relevantný právny predpis.

Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že odvolacie námietky žalobcov sú obsahovo totožné so žalobnými bodmi, s ktorými sa v dostatočnom rozsahu vysporiadal krajský súd v dôvodoch napadnutého rozsudku, preto odvolací súd nemohol odvolacím námietkam žalobcov priznať relevanciu. V tomto smere odvolací súd poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu. S odôvodnením rozsudku krajského súdu sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil s poukazom na § 219 ods. 1 a 2 OSP v spojení s § 492 ods. 2 SSP. Navyiac odvolací súd konštatuje, že predmetom prieskumu je napadnuté rozhodnutie žalovaného, ktoré ako individuálny správny akt bol povinný krajský súd, ako aj odvolací súd preskúmať, vychádzajúc z individuálnosti každej jednotlivo posudzovanej veci ako konkrétnosti daného prípadu (jeho osobitosti).

V zmysle uvedeného aj správne orgány postupovali. Ich záver, že žalobcovia ako nositelia dôkaznej povinnosti nepreukázali, že posudzovaná stavba nie je vybudovaná v rozpore s verejným záujmom, je správny, keď z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že žalobcovia relevantnými dôkazmi (dokladmi) uvedenú skutočnosť nepreukázali.

Pre posúdenie veci je irelevantné tvrdenie žalobcov, že v okolitej zástavbe sa nachádzajú stavby, ktoré porušujú prijaté regulatívy pre zastavanosť pozemku v uvedenej lokalite.

Predmetom prieskumu je rozhodnutie žalovaného, ktorý postupom podľa § 88a a nasl. stavebného zákona rozhodol. Napadnuté rozhodnutie žalovaného nemôže v prejednávanej veci „zohľadňovať“ spôsob existujúceho zastavania okolitej zástavby. Správne súdy sú kompetentné vyhodnocovať výlučne zákonnosť postupu správnych orgánov a vydaných správnych rozhodnutí v konkrétnej prejednávanej veci týkajúcej sa žalobcov, t. j. odstránenie nepovolenej stavby žalobcov. Preto nie je možné konštatovať, že by správne orgány porušili princíp rovnosti zbraní. Žalobcovia mali a mohli využiť všetky zákonné postupy, aby stavbu, ktorú postavili bez právoplatného stavebného povolenia, bolo možné dodatočne legalizovať, keď výlučne neunesenie dôkazného bremena zo strany žalobcov v správnom konaní spôsobilo, v konečnom dôsledku, vydanie napadnutého rozhodnutia žalovaného.

Podľa § 3 ods. 3 správneho poriadku v spojení s § 140 stavebného zákona sú správne orgány povinné poskytovať účastníkom správneho konania poučenia tak, aby účastníci správneho konania, v dôsledku opomenutia poučovacej povinnosti správneho orgánu, neutrpeli na svojich právach, právom chránených záujmoch, ujmu. Poučovacia povinnosť správnych orgánov je spojená s konkrétnym správnym konaním.

Poučovacia povinnosť správnych orgánov sa v prejednávanej veci viaže výlučne ku konaniu upraveného v ustanoveniach § 88a a nasl. stavebného zákona - v konaní o dodatočnom povolení stavby. Z obsahu administratívneho spisu nemal odvolací súd preukázané, že by správne orgány splnenie poučovacej povinnosti voči žalobcom opomenuli. Pokiaľ žalobcovia tvrdili, že správne orgány ich nepoučili o spôsoboch a možnostiach, akými môžu dosiahnuť zmenu územného plánu a záväzných regulatív,

odvolací súd konštatuje, že správne orgány v konaní o dodatočnom povolení stavby neprislúcha poučovacia povinnosť vo vzťahu k účastníkom správneho konania podľa § 88a a nasl. stavebného zákona, akým spôsobom je možné dosiahnuť zmenu územného plánu, akými podnetmi žalobcovia môžu iniciovať rokovanie a konanie o zmene územného plánu.

Odvolací súd nezistil, že v preskúmanom konaní správne orgány voči žalobcom § 3 ods. 2 posledná veta správneho poriadku v spojení s § 140 stavebného zákona porušili.

Podľa článku 2 Ústavy Slovenskej republiky sú štátne orgány povinné konať iba na základe Ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý stanoví zákon. V uvedenom ustanovení je zakotvený ústavný princíp legality štátnej moci, ktorý hovorí o viazanosti štátnych orgánov ústavou a zákonmi. Legalita znamená, že určitá funkcia štátnej moci sa nadobúda a vykonáva právnym spôsobom, resp. v súlade s právom. Štátne orgány nie sú oprávnené konať, ak ich na to nespĺnomocní zákon, a ak konajú, sú povinné konať iba spôsobom, ktorý stanovil zákon. Táto zásada zabezpečuje v štáte pre jeho obyvateľov právnu istotu - majú možnosť predvídať nielen následky svojich právnych úkonov, možnosti a spôsoby uplatnenia svojich práv voči štátu, ale predovšetkým konanie štátnych orgánov a ich zmysel.

Z právnej úpravy konania o dodatočnom povolení stavby povinnosť správnych orgánov poučovať účastníkov konania o spôsobe a postupe, ktorým je možné dosiahnuť zmenu územného plánu, nevyplýva.

Odvolací súd zdôrazňuje, že žalobcovia sa otázkou územného plánu v posudzovanej lokalite mali zaoberať predovšetkým pred samotným uskutočnením stavby, keď ako občania príslušnej lokality mali zákonné možnosti minimálne iniciovať zmeny územného plánu v uvedenej lokalite, resp. územno-plánovacej dokumentácie. Odvolací súd konštatuje, že správne orgány nepochybili a postupovali v súlade so zákonom, keď v preskúmanom správnom konaní nemali povinnosť žalobcov poučovať o spôsobe, akým dosiahnuť zmenu územného plánu v lokalite, v ktorej postavili nepovolenú stavbu.

Z obsahu administratívneho a súdneho spisu mal odvolací súd za preukázané, že výzvou Mestskej časti Bratislava - Staré Mesto č. SU-2008/689/12671/2009/L-84-Va z 26.03.2009 (ďalej len „kvalifikovaná výzva“) boli žalobcovia vyzvaní, aby v lehote 120 dní od jej doručenia preukázali, že dokončená stavba je realizovaná v súlade s verejnými záujmami chránenými stavebným zákonom a osobitnými predpismi a na stavebný úrad boli vyzvaní predložiť kvalifikovanú žiadosť o dodatočné stavebné povolenie predmetnej stavby a ďalšie podklady, ktoré boli uvedené vo výzve. Doručeniu tejto kvalifikovanej výzvy predchádzala žiadosť stavebníka o dodatočné povolenie stavby z roku 2004 ako aj vydanie skorších správnych rozhodnutí, a to rozhodnutia druhostupňového správneho orgánu - Krajského stavebného úradu v Bratislave č. A/2008/1892/MAK z 14.05.2008, ktorým skoršie vydané prvostupňové správne rozhodnutie (rozhodnutie o odstránení stavby) zrušil a vec vrátil prvostupňovému správne orgánu na ďalšie konanie.

Na kvalifikovanú výzvu správneho orgánu žalobcovia reagovali podaním z 10.07.2009, doručeným správne orgánu 31.07.2009, v ktorom uviedli, že žiadajú o predĺženie lehoty k podaniu žiadosti a konštatovali, že projektovú dokumentáciu, ktorú predkladali v prílohe žiadosti o legalizáciu stavby, nemôžu aktualizovať a zabezpečiť vo vypracovaní podľa skutočného vyhotovenia stavby v požadovanej lehote, nakoľko pôvodní spracovatelia projektovej dokumentácie nie sú žalobcom dostupní a musia sa obrátiť na iných oprávnených autorizovaných projektantov, z tohto dôvodu ďalšie plnenia uvedené vo výzve nemôžu realizovať, nakoľko od predmetnej dokumentácie sa práve tieto ostatné plnenia, v zmysle požiadaviek správneho orgánu, odvíjajú.

Správny orgán oznámením z 05.05.2010, č. 689/2008/19812/2010/URS/Vás, oznámil žalobcom začatie konania podľa § 88a stavebného zákona, súčasne nariadil v konaní o odstránení nepovolenej stavby termín pojednávania a miestne zisťovanie na deň 27.05.2010. V oznámení konštatoval, že nakoľko stavebníci požadované doklady nepredložili v určenej lehote, bolo začaté konanie podľa § 88a stavebného zákona vo veci nepovolenej stavby „Jednopodlažný objekt na ulici U. V. XX“.

V konaní bolo preukázané, že napadnuté rozhodnutie žalovaného je v poradi už tretím rozhodnutím, ktorým bolo odstránenie nepovolenej stavby žalobcov nariadené. Žalobcovia boli výzvami správnych orgánov vyzvaní na predloženie všetkých podkladov a dôkazov, ktorými by preukázali, že stavba, nimi vybudovaná, bez právoplatného stavebného povolenia, nie je v rozpore s verejným záujmom. Súčasne boli poučení, aké požadované doklady správne orgány od nich žiadajú. Žalobcovia mali dostatočný časový priestor minimálne od roku 2004, aby si všetky relevantné doklady k legalizácii stavby zabezpečili a správnym orgánom ich do vydania napadnutého rozhodnutia v spojení s prvostupňovým správnym rozhodnutím predložili.

Z administratívneho spisu nemal odvolací súd preukázané, že by žalobcovia k legalizácii stavby predložili potrebné doklady.

Pojem verejného záujmu je právne vymedziteľný len vo vzťahu ku konkrétnemu základnému právu alebo slobode.

Na žalobcoch bolo bremeno tvrdení, ako aj dôkazné bremeno, aby predložili dôkazy, ktorými by preukázali, že stavba nie je vybudovaná v rozpore s verejným záujmom, najmä v rozpore s indexom zastavanosti.

Ustanovenie § 88a ods. 1 prvá veta stavebného zákona v konaní o dodatočnom povolení stavby predpokladá dodatočné povolenie len takej stavby, ktorá nie je v rozpore s verejnými záujmami chránenými zákonom, a to najmä s cieľmi a zámermi územného plánovania a osobitnými predpismi. V konaní bolo preukázané, že posudzovaná stavba stavebníkov je vybudovaná v rozpore s územno-plánovacou dokumentáciou, najmä regulatívom maximálnej zastavanosti pozemku, keď vzhľadom na samotnú malú výmeru stavebnej parcely a už charakteru pôvodného rodinného domu žalobcov, je prekročený regulatív maximálnej zastavanosti pozemku, keď sa zastavaná plocha nepovoleným objektom započítava k zastavanej ploche rodinného domu a výsledný index zastavanosti je 0,64, čo je výrazné prekročenie záväzného regulatívu, ktorý umožňuje rekonštrukciu a dostavbu existujúcich objektov tak, aby výsledná zastavanosť nebola väčšia ako 0,35. Žalobcovia neunesli bremeno tvrdení a nepreukázali, že stavba, ktorá je vybudovaná bez právoplatného stavebného povolenia, nie je v rozpore s verejnými záujmami.

V prejednávanej veci sa posudzovala konkrétna stavba žalobcov postavená bez právoplatného stavebného povolenia. Pre posúdenie veci je irelevantný charakter zastavanosti iných objektov, iných rodinných domov alebo iných budov v okolitej zástavbe, keď správne orgány, ako aj súdy, boli kompetentné posúdiť výlučne charakter posudzovanej stavby stavebníkov vybudovanej bez právoplatného stavebného povolenia. Odvolací súd, zhodne s názorom krajského súdu, námietky žalobcov, ktorí poukazovali na princíp porušenia rovnosti zbraní (na charakter zastavovaní okolitej zástavby), považoval za irelevantné. Odvolací súd sa nestotožnil ani s odvolacou námietkou, že verejný záujem má byť daný paušálne a nie posudzovaný individuálne len v niektorých prípadoch. Je potrebné vyhodnocovať charakter stavby vždy vo vzťahu k individuálnym danostiam stavby. Napadnuté rozhodnutie žalovaného v spojení s prvostupňovým správnym rozhodnutím je individuálnym správnym aktom a posudzuje splnenie podmienok na dodatočnú legalizáciu nepovolenej stavby v súlade s ustanoveniami § 88a a nasl. stavebného zákona vždy vo vzťahu ku konkrétnej posudzovanej stavbe, teda k stavbe stavebníkov - žalobcov. Nie je možné paušálne vyhodnocovať verejný záujem. V prejednávanej veci sa posudzuje výlučne nelegálna stavba žalobcov, a preto výlučne len vo vzťahu k posudzovanej stavbe boli kompetentné správne orgány zisťovať, skúmať a vyhodnocovať všetky zákonné podmienky v súlade s postupom podľa § 88a stavebného zákona. Pokiaľ žalobcovia tvrdili, že správny orgán konštatuje porušenie regulatívy zastavanosti pozemkov v okolitej zástavbe, opätovne odvolací súd zdôrazňuje, že posudzuje splnenie regulatívov zastavanosti pozemku vo vzťahu k posudzovanej stavbe. Navyiac, nebolo v konaní sporné, že rodinný dom žalobcov (ktorý nebol predmetom konania o dodatočnom povolení stavby), ako stavba prekračuje index maximálnej zastavanosti pozemku. Nie je možné v preskúmanom konaní „zohľadňovať“, či iné stavby v okolitej zástavbe porušujú príslušné regulatívy maximálnej zastavanosti pozemku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že napadnutý rozsudok krajského súdu je vecne správny, preto podľa § 250ja ods. 3 posledná veta OSP, § 219 ods. 1, 2 OSP a § 492 ods. 2 SSP napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil.

V.

Trovy odvolacieho konania

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP, § 250k ods. 1 a contrario OSP a s § 492 ods. 2 SSP tak, že žalobcom vzhľadom na ich neúspech v konaní náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Žalovanému zákon priznanie náhrady trov konania v správnom súdnictve neumožňuje.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.